

Podprite nas!
Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije
Rakovniška ulica 4, 1000 Ljubljana

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije
Pulmonary and Allergic Patients Association of Slovenia

ZD Rudnik, Rakovniška ulica 4, 1000 Ljubljana
Tela: 01 427 4444, Fax: 01 427 4443
e pošta: dpbs@siol.net, www.dpbs.si
TRR: 02045-0018294003
davčna št.: SI80238955

KOPRIVNICA (URTIKARIJA)

Akutna koprivnica, ki traja nekaj ur do nekaj dni, najdlje pa nekaj tednov, je pogosto alergijskega vzroka. **Kronična koprivnica**, ki traja nad 6 tednov, več mesecev, celo več let, pa je zelo redko alergijske narave. Pri slednji so vzroki v notranjih motnjah organizma, pri avtoimunih boleznih, kroničnih vnetjih ali pa gre za svojsko idiopatsko kronično koprivnico. Včasih je prisotno vnetje najmanjših žilic v koži, tedaj govorimo o urtikarielnem vaskulitisu.

Koprivnico označuje vnetni izpuščaj kože, od velikosti bucike do večjih površin, spremembe so podobne **ožigu s koprivami**. Izpuščaj nastopa po vseh predelih kože in **močno srbi**, saj je v nastanek vpleten histamin.

VZROKI AKUTNE KOPRIVNICE

Zelo različni alergeni so vzroki koprivnice. Med njimi srečujemo pogosteje:

- alergene v hrani, npr. jajca, meso, orehe, sadje
- zdravila, zlasti antibiotike in analgetike
- inhalacijske alergene, kot so pelodi, plesni, živalske dlake
- pike kožekrilcev, kot so čebele in ose
- nekatere infekcije, npr. infekcijsko mononukleozo, streptokokna vnetja žrela, hepatitis B

Koprivnico pa lahko sprožijo tudi **fizikalni vplivi** – sončna svetloba, mraz, toplota in pritisk na kožo.

ANGIOEDEM KOT POSEBNA OBLIKA KOPRIVNICE

Oteklina se pojavijo na koži obraza, zlasti na vekah, ustnicah, na sluznicah, tudi na glasilkah, lahko pa po vsej koži. Najbolj nevarno je otekanje glasilk, ko nastopi hudo dušenje. Antihistaminska terapija mora biti takoj zelo intenzivna. Učinki histamina na majhne žile so se razvili v globljih plasteh kože in sluznic kot pri koprivnici, kjer deluje histamin v zgornji plasti kože.

ZDRAVLJENJE KOPRIVNICE

Alergijsko koprivnico prekinemo z odstranitvijo alergena, na srbenje vplivamo z antihistaminikom v tabletah, pri angioedemu tudi v injekciji. Pri tej obliki v grlu je nujna tudi injekcija adrenalina 0,5-1,0 mg v mišico in injekcija vsaj 64 mg glukokortikoida v žilo.

Kronično koprivnico in urtikarielni vaskulitis zdravimo glede na ugotovljeno vzročno bolezen, ki jo skušamo v aktivnosti vnetja zavirati. Posebno uporno idiopatsko kronično koprivnico zdravimo poleg antihistaminikov tudi z imunosupresivnimi zdravili. Kar pogosto ne gre brez glukokortikoidov v najnižjih še uspešnih dozah, vsaj občasno.

Prof. dr. Ema Mivšek Mušič,
internistka – pulmologinja in alergologinja